

Hlavný kontrolór Obce Beloveža

V zmysle § 18f, odsek 1, písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

p r e d k l a d á m

odborné stanovisko k návrhu Záverečného účtu Obce Beloveža za rok 2023.

Stanovisko hlavného kontrolóra k Záverečnému účtu Obce Beloveža za rok 2023

V súlade s ustanovením § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, predkladám na rokovanie Obecného zastupiteľstva v Beloveži odborné stanovisko hlavného kontrolóra k záverečnému účtu Obce Beloveža za rok 2023.

Podkladom pre spracovanie tohto stanoviska boli predložený materiál Záverečný účet Obce Beloveža za rok 2023, rozpočet Obce Beloveža na rok 2023 a jeho zmeny, finančné a účtovné výkazy obce k 31.12.2023, najmä „Súvaha k 31.12.2023“, „Výkaz ziskov a strát k 31.12.2023“, „Poznámky“, „Finančné výkazy k 31.12.2023“, „Individuálna účtovná závierka Obecného podniku Beloveža“.

A. Východiská spracovania odborného stanoviska k záverečnému účtu Obce Beloveža za rok 2023

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu záverečného účtu Obce Beloveža za rok 2023 z dvoch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu záverečného účtu Obce Beloveža za rok 2023

1.1 Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu Obce Beloveža za rok 2023 (ďalej len „návrh záverečného účtu“) bol spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh záverečného účtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

1.2 Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Vyvesením Záverečného účtu Obce Beloveža za rok 2023 na úradnej tabuli dňa 30.4.2024 bola splnená povinnosť uložená v § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom

zriadení v znení neskorších predpisov, podľa ktorého má byť záverečný účet pred schválením zverejnený najmenej 15 dní spôsobom v mieste obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia vyjadriť a povinnosť uložená v § 16 ods. 9 zákona. č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa návrh záverečného účtu pred schválením predkladá na verejnú diskusiu.

Na internetovej stránke obce k dátumu vypracovania stanoviska bol Záverečný účet obce zverejnený rovnako 30.4.2024.

1.3 Dodržanie povinnosti auditu zo strany obce

Obec Beloveža si splnila povinnosť podľa § 16 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“), zo znenia ktorého vyplýva povinnosť obce dať si overiť účtovnú závierku ako aj konsolidovanú účtovnú závierku podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (§ 9 ods. 4) a v súlade s § 9 ods.5 zákona o obecnom zriadení Obec Beloveža dala overiť účtovnú závierku za rok 2023.

Do termínu predloženia odborného stanoviska nebola predložená správa nezávislého audítora k ročnej účtovnej závierke k 31.12.2023 ani ku konsolidovanej účtovnej závierke k 31.12.2023.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený Záverečný účet Obce Beloveža za rok 2023 obsahuje súhrnný prehľad o rozpočtovom hospodárení Obce Beloveža za rozpočtový rok 2023. Bol spracovaný v súlade s § 16 zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a obsahuje údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciu aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti.

Údaje o plnení rozpočtu boli spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

B. Spracovanie záverečného účtu

Obec Beloveža postupovala podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovala do záverečného účtu.

1. Rozpočtové hospodárenie

Finančné hospodárenie Obce Beloveža sa v roku 2023 riadilo schváleným rozpočtom a jeho zmenami.

Rozpočet Obce Beloveža na roky 2023 - 2025 bol uznesením Obecného zastupiteľstva v Beloveži č.31/2022 schválený na jeho zasadnutí dňa 16.12.2022 ako viacročný rozpočet.

Celkový rozpočet na rok 2023 (vrátane finančných operácií) bol schválený ako vyrovnaný, bez finančných operácií ako prebytkový.

Granty a transfery boli účelovo viazané a boli použité v súlade s ich účelom.

Po dvoch zmenách rozpočtu bol celkový rozpočet Obce Beloveža na rok 2023 schválený ako vyrovnaný, po vylúčení finančných operácií tiež ako prebytkový.

Podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa výsledok hospodárenia obce zisťuje ako rozdiel medzi príjmami a výdavkami bežného a kapitálového rozpočtu obce.

Príjmy bežného a kapitálového rozpočtu za rok 2023 boli vo výške 541 758,91 €, výdavky bežného a kapitálového rozpočtu boli vo výške 535 099,25 €. V zmysle platnej metodiky zistenia výsledku hospodárenia skončilo hospodárenie Obce Beloveža za rok 2023 s prebytkom 6 659,66 €.

Medzi riziká hospodárenia do budúca naďalej považujem najmä zabezpečenie osobných ale aj prevádzkových výdavkov základnej školy vzhľadom na nevyhovujúci stav budovy a vysoké energetické náklady. V roku 2023 obec dofinancovala z vlastných prostriedkov prevádzku školy sumou 4 560 € €. Tento objem dofinancovania je síce udržateľný, ale do budúca je nevyhnutným riešením presťahovanie do budovy materskej školy.

Napriek zvýšeným sadzbám poplatku za komunálny odpad sa stále nepodarilo vyriešiť negatívnu bilanciu odpadového hospodárstva. Bilancia odpadového hospodárstva je stále negatívna vo výške 6 373 €. Je stále pretrvávajúci veľký predpoklad, že výdavky na nakladanie s odpadmi budú naďalej prudko rásť. Z tohto pohľadu bolo veľmi dobré, že došlo k navýšeniu sadzby poplatku pre rok 2024. Bude nevyhnutné na vyrovnané hospodárenie pokračovať v postupnom každoročnom zvyšovaní sadzby poplatku za odpad. Nárast výdavkov bude nevyhnutné kompenzovať výraznejšou mierou separácie komunálneho odpadu a znižovať tak objem tuhého komunálneho odpadu.

Naopak za prínos hospodárenia obce považujem výrazné zefektívnenie výberu dane z nehnuteľností. Aj v tomto prípade aj vzhľadom na veľké percento nevyužívaných nehnuteľností v obci bude potrebné výraznejšie navýšiť sadzby dane.

Predložený Záverečný účet Obce Beloveža za rok 2023 obsahuje súhrnný prehľad o rozpočtovom hospodárení Obce Beloveža za rozpočtový rok 2023. Bol spracovaný v súlade s § 16 zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov. Obecné zastupiteľstvo prijalo dňa 13.12.2023 uznesenie, že bude zostavovať a predkladať rozpočty bez programovej štruktúry.

2. Bilancia aktív a pasív

Súčasťou záverečného účtu je okrem údajov o plnení rozpočtu aj bilancia aktív a pasív a prehľad o stave a vývoji dlhu.

Oproti roku 2022 došlo k miernemu nárastu majetku o 5 tis. € na celkovú sumu 1 327 900,30 €.

V pokladni k 31.12.2023 bolo 2,10 €, v ceninách 234 € a na bankových účtoch 16 333,45 €. V pokladni a v ceninách je medziročne menej prostriedkov, na bankových účtoch naopak je prostriedkov viac.

Podľa údajov zo Súvahy k 31.12.2023 sa výrazne znížil objem krátkodobých pohľadávok na výšku 8 690,66 €. Stúpili aj krátkodobé záväzky na 80 923,60 €

3. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Na základe analýzy úverového zaťaženia obce konštatujem, že úverové zaťaženie obce v roku 2023 bolo na úrovni 26,91 % a dlhová služba výšky splátok bola na úrovni 9,46 %, čím boli splnené podmienky § 17, odst. 6 písmena a) a b) zákona č. 583/2004 Zb. z. Stav úverového účtu v Prima banke Slovensko stúpol k 31.12.2023 na 143 516,53 €. Obec spláca úver pravidelne mesačne. V roku 2022 obec prijala za výhodných podmienok úver z Enviromentálneho fondu vo výške 52 630,58 €, ktorý sa ale nezapočítava do celkovej sumy dlhu obce. V roku 2022 obec prijala návratnú finančnú výpomoc z MF SR zo štátnych

finančných aktív na výkon samosprávnych funkcií z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov FO v roku 2022 v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 vo výške 14 776,00 €. Návratná finančná výpomoc z MF SR bola poskytnutá bezúročne a bola medzitým odpustená.

Závazky podľa § 17 ods. 8 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktoré sa nezapočítavajú do celkovej sumy dlhu obce predstavovali výšku 210 327,06 €.

4. Údaje o hospodárení zriadených organizácií

Obec nemá zriadené rozpočtové ani príspevkové organizácie.

5. Prehľad poskytnutých záruk

V Záverečnom účte Obce Beloveža za rok 2023 sa neuvádza, že by obec prijala záruky a ručenie za iné subjekty.

6. Údaje o podnikateľskej činnosti obce

Záverečný účet Obce Beloveža za rok 2023 neobsahuje údaje o podnikateľskej činnosti obce. Uznesením obecného zastupiteľstva bolo schválené založenie 100%-nej obchodnej spoločnosti Obecný podnik Beloveža s.r.o., ktorý hospodáril v rokoch 2021 a 2022 so ziskom.

7. Záver

Dosiahnuté výsledky hospodárenia samosprávy Obce Beloveža za rok 2023 sú podľa môjho názoru v súčasnej ekonomickej situácii dobré. Riziká hospodárenia, ktoré som uviedol vyššie zodpovedajú reálnej tvorbe zdrojov na financovanie bežných výdavkov obce a výdavkových finančných operácií.

Vychádzajúc z dosiahnutých výsledkov hospodárenia odporúčam:

celoročné hospodárenie Obce Beloveža za rok 2023 schváliť bez výhrad.

Na základe uvedených skutočností **o d p o r ú č a m** obecnému zastupiteľstvu

- a) Celoročné hospodárenie Obce Beloveža za rok 2023 **schváliť bez výhrad.**
- b) Stanovisko hlavného kontrolóra Obce Beloveža za rok 2023 **zobrať na vedomie.**

v Beloveži, dňa: 22.4.2024

.....
Ing. Miloš Mikula
hlavný kontrolór obce